

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Публічне адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», розроблену проєктною групою у складі науково-педагогічних працівників Полтавського університету економіки і торгівлі

На сучасному етапі розвитку України важливим завданням державної політики визначено реформування державного управління. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки спрямована на побудову в Україні спроможної сервісної та цифрової держави, яка забезпечує захист інтересів громадян на основі європейських стандартів та досвіду. Його кінцевою метою і стратегічним результатом має стати оновлення підходів до організації діяльності всіх гілок державної влади та системи місцевого самоврядування, в основу функціонування яких мають бути закладені демократичні принципи верховенства права, прозорості, публічності та ефективності.

Освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» набуває особливої актуальності, адже провести модернізацію застарілих управлінських структур здатні фахівці-професіонали нової формації. За таких умов від нинішньої системи вищої освіти вимагається орієнтуватися на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, яка здатна до саморозвитку й опанування нових наукових знань, професійної мобільності, спроможна швидко адаптуватися до зовнішніх і внутрішніх змін в українському суспільстві, публічному управлінні та адмініструванні.

Актуалізація питання освітньої підготовки публічних посадових осіб для органів державної влади та органів місцевого самоврядування спонукала керівництво та науково-педагогічних працівників Полтавського університету економіки і торгівлі розробити та постійно удосконалювати професійну програму підготовки здобувачів другого (освітньо-професійного рівня вищої освіти ступеня магістра) спеціальністю D4 «Публічне управління та

адміністрування», яка б відповідала вимогам Закону України «Про вищу освіту», Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти, методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України.

Метою освітньо-професійної програми визначено підготовку висококваліфікованих фахівців з публічного адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях, що відповідає Місії та Стратегії розвитку університету на 2023-2027 роки.

Авторами вдало виділено особливості програми, показано її міждисциплінарний контекст, відображено співпрацю із вітчизняними та зарубіжними навчальними закладами, серед яких: Університет Масарика (Чехія) та Університет Ренн І (Франція). Задекларовано та реалізується поєднання теоретичного та практичного напрямів підготовки, зокрема, проходження тривалої виробничої (10 кредитів) та переддипломної практики (4 кредити) в органах державної влади та місцевого самоврядування, на підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності та організаційного підпорядкування відповідно до обраної теми кваліфікаційної роботи.

Інтегральна, загальні, спеціальні компетентності та результати навчання досягаються вдалим поєднанням основних та вибірових предметів, задекларованим студентоцентрованим, проблемноорієнтованим навчанням, можливістю вибору індивідуальної освітньої траєкторії, використанням дистанційних технологій в освітньому процесі – система Moodle (<https://el.puet.edu.ua/>), навчанням на основі самостійних досліджень тощо.

Обсяг знань, навички та відповідні компетентності, отримані в процесі вивчення навчальних дисциплін, які включено до плану підготовки магістрів дозволять сформуванню ґрунтовну обізнаність з питань публічного управління та адміністрування, забезпечать формування професійних компетентностей. Набуття здобувачами освіти м'яких навичок, необхідних для фахівця, який працюватиме в системі публічного управління, сприятиме опанування знаннями і навичками за рахунок вибірових освітніх компонент програми.

Вивчення змісту ОПП спонукало до висловлення деяких зауважень щодо її недоліків, усунення яких сприятиме більш чіткому визначенню особливостей ОПП та структуризації програми згідно стандартних вимог:

1. Недоречно виокремлювати предметну область і опис предметної області. Вибіркові дисципліни не входять до складу ОПП, тому їх виокремлення в предметній області також є недоречним.

2. В орієнтації ОПП необхідно зазначити, що вона є академічною.

3. Особливості ОПП мають чітко відповідати її предметній сфері – публічному адмініструванню. Оскільки адміністрування є частиною управління, тобто значно вужчим предметом, це має бути відображено в особливостях. ОПП оновлюється, отже вона має відображати зміни, що відбуваються в системі публічного управління сьогодні (реформа публічної служби, цифровізація, ефективність тощо), а не минулі здобутки. До того ж вибіркові дисципліни більшою мірою формують м'які навички, а не компетентності, передбачені стандартом. Усі компетентності мають бути сформовані за рахунок обов'язкових ОК, вибіркові їх лише доповнюють.

4. Вибіркові дисципліни не включаються до структури ОПП, вони йдуть окремим блоком. Серед перелічених в програмі ОК відсутні ті, які надають компетенції з адміністрування, що є предметною сферою ОПП.

Проведений аналіз освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування», яку розроблено викладачами Полтавського університету економіки і торгівлі спільно зі студентами та стейкхолдерами, дає підстави зробити висновок, що в цілому ОПП «Публічне адміністрування», за умови незначного доопрацювання, відповідає чинному стандарту та може використовуватись в освітньому процесі.

Рецензент: доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету

Тамара ЛОЗИНСЬКА

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Публічне адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D4
«Публічне управління та адміністрування» галузі знань
D «Бізнес, адміністрування та право»
Полтавського університету економіки і торгівлі

Рецензована освітньо-професійна програма орієнтована на підготовку кадрів вищої кваліфікації за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування», освітня програма «Публічне адміністрування», здатних вирішувати конкретні завдання у сфері публічного адміністрування.

Метою освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих фахівців з публічного адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях.

Об'єктами вивчення визначено принципи закономірності функціонування системи публічного управління та адміністрування як сукупності інститутів державного управління, місцевого самоврядування, громадянського суспільства відповідно до покладених на них функцій і повноважень; відносини, явища, процеси, моделі та механізми, що характеризують прояви публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях.

Загальний обсяг освітньо-професійної програми становить 90 кредитів, де одному семестру відповідає 30 кредитів ЄКТС, а звичайному навчальному року - 60 кредитів ЄКТС. Одному кредиту ЄКТС відповідають 30 годин загального навчального навантаження здобувача вищої освіти.

Навчальна програма спрямована на вивчення таких навчальних дисциплін циклів загальної та професійної підготовки: Ділова іноземна мова, Методологія та організація наукових досліджень, Бюджетна політика та управління фінансами, Електронне урядування та інформаційні технології, Комунікації в публічному управлінні, Міжнародні стандарти публічного адміністрування та євроінтеграція. Політика національної безпеки, Публічна політика, Публічна служба, Публічне управління та адміністрування, Стратегія планування в публічному адмініструванні, Теорія і практика Європейського суду з прав людини.

Різнноманітними за наповненістю є й вибіркові навчальні дисципліни, що спрямовані на реалізацію базових знань та задоволення індивідуальних потреб здобувачів вищої освіти.

Зазначена в освітньо-професійній програмі мета реалізується через набуття здобувачами здатності розв'язувати складні задачі у сфері професійної діяльності та/або навчання, знаходити творчі рішення або відповіді на чітко визначені конкретні та абстрактні суспільні проблеми на основі ідентифікації та застосування законодавства, судової практики й інших даних, до планування, аналізу, контролю та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб, а також низки загальних і фахових компетентностей.

Як свідчить зміст освітньої програми, розробники виважено та

обґрунтовано підійшли до включення програмних результатів навчання, зокрема таких як: уміти критично осмислювати проблеми та розв'язувати складні завдання у сфері публічного управління та адміністрування, готувати програмні документи щодо розвитку публічного урядування та адміністрування, уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування, здійснювати ефективну комунікацію в сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм та ін.

Навчальний план підготовки магістра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» передбачає проходження тривалої виробничої магістерської та переддипломної практики. Виробнича магістерська практика орієнтована на безпосередню підготовку студентів до професійної діяльності, формування стійких навичок прийняття обґрунтованих самостійних рішень. У період виробничої магістерської практики передбачено, що здобувач вищої освіти продемонструє можливість застосовувати набуті під час навчання інструментальні, системні, міжособистісні, інформаційно-аналітичні, адміністративні, управлінські складові професійної компетентності щодо механізмів формування та розвитку публічного управління та адміністрування.

Виробнича переддипломна практика спрямована на поглиблене засвоєння, удосконалення та узагальнення здобувачами знань у сфері публічного управління та адміністрування для практичної підготовки до самостійної роботи в реальних практичних умовах та успішного виконання магістерської роботи.

Усе зазначене вище надає підстави стверджувати, що розроблена проектною групою в складі науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу «Полтавський університет економіки і торгівлі» освітньо-професійна програма «Публічне адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» передбачає підготовку фахівців, які матимуть високий рівень як теоретичної, так і практичної підготовки для успішного здійснення професійної діяльності в означеній сфері.

Рецензент:

професор кафедри «Києво-Могилянська школа
врядування імені

Андрія Мелешевича НаУКМА

доктор наук з державного управління,
професор

Халецька Аліна Анатоліївна

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Публічне адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», розроблену проєктною групою у складі науково-педагогічних працівників Полтавського університету економіки і торгівлі

Освітньо-професійна програма відповідає вимогам правового поля спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Програма розроблена на кафедрі правознавства відповідно вимог Закону України «Про вищу освіту» та враховує вимоги Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України для другого (магістерського) рівня вищої освіти, є актуальною і має прикладну спрямованість.

У документі визначено мету, орієнтацію, предметну область та компетентності і програмні результати навчання, форму атестації здобувачів вищої освіти.

Мета програми – «підготовка висококваліфікованих фахівців з публічного адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях» відповідає Місії та Стратегії розвитку університету на 2023-2027 роки.

Програма спрямована на формування здатності виконувати професійні завдання, пов'язані з вирішенням складних задач і проблем у сфері публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях.

Авторами визначено особливості програми: врахування здобутків провідних закладів вищої освіти щодо підготовки фахівців з використанням принципу поєднання навчальних дисциплін з публічного адміністрування та

інших галузей знань (економіки, права), що має міждисциплінарний контекст з акцентом на європейському вимірі суспільних процесів; залучення здобувачів як активних та конструктивних партнерів, що супроводжується розподілом відповідальності за очікувані результати навчання, яка підвищується на підставі поглибленого опанування обов'язкових освітніх компонентів за одним із блоків вибірових компонентів загального і професійного спрямування, включених до навчального плану освітньо-професійної програми; проходження тривалої виробничої (10 кредитів) та переддипломної практики (4 кредити) в органах державної влади та місцевого самоврядування, на підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності та організаційного підпорядкування відповідно до обраної теми кваліфікаційної роботи

Досягнення програмних результатів навчання забезпечується змістом навчального плану, поєднання обов'язкової і вибіркової частини, кожна з яких має достатній обсяг для забезпечення необхідних знань. Зміст, структура даної освітньо-професійної програми відповідають встановленим вимогам МОН України до освітніх програм другого освітньо-професійного рівня вищої освіти. У програмі враховано пріоритетні напрями реформування вітчизняної системи публічного управління, тенденції розвитку вітчизняного ринку праці, необхідність удосконалення і розвитку кадрового потенціалу органів державної влади та місцевого самоврядування, фахівці яких мають бути обізнані в питаннях нового публічного менеджменту. Програма також враховує інші інтереси здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування».

Структура освітньої програми передбачає можливість формування у здобувачів вищої освіти власної освітньої стратегії шляхом індивідуального вибору навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому навчальним планом програми.

В програмі представлені предмети, які відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування». Навчальну дисципліну «Міжнародні стандарти публічного адміністрування та євроінтеграція» передбачено викладати англійською мовою.

Програмою передбачена необхідна практична підготовка майбутніх фахівців, що забезпечує умови для оволодіння компетенціями та соціальними навичками, необхідними у їх подальшій професійній діяльності. Форми і методи навчання, викладання та контроль знань магістрантів сприятимуть досягненню заявлених у освітній програмі цілей і програмних результатів навчання, відповідають вимогам академічної доброчесності й принципам академічної свободи.

Рецензована освітньо-професійна програма передбачає можливість формування у випускників магістратури системних знань, вмінь, розвиває їх здатність до креативного мислення, активної соціальної комунікації, особистої відповідальності, сприяє набуттю професійних управлінських компетентностей, що забезпечує уміння налагоджувати комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування, а також, використання методів аналізу та оцінювання програм сталого розвитку, уміння коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов, що особливо важливо в процесі децентралізації. Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» мають демонструвати ключові результати навчання, серед яких: РН 01. «Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень».

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» вирізняється чіткою структурою, запровадженням системного підходу до її побудови. Освітні компоненти, включені до програми, розроблено на достатньому професійному рівні із

врахуванням суспільних і виробничих потреб національної економіки, що в сукупності дає можливість досягти поставленої мети і програмних результатів.

Усе наведене вище дає підстави рекомендувати рецензовану освітню програму підготовки магістрів за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування», яка реалізується керівництвом і навчально-педагогічними працівниками Полтавського університету економіки і торгівлі.

Рецензент

**перша заступниця Голови Національної служби
посередництва і примирення, д.ю.н., професор**

С.І. Запара

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Публічне адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», що реалізується у «Полтавському університеті економіки і торгівлі»

Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки розглядає належне врядування, як один з основних факторів конкурентоспроможності держави, розвитку її економіки та передумовою європейської інтеграції. Для забезпечення ефективної діяльності Кабінету Міністрів України, щодо формування державної політики у різних сферах пропонується створити професійну, результативну, ефективну та підзвітну систему центральних органів виконавчої влади. Відзначено, що зниження адміністративного навантаження на суб'єктів господарювання, покращення якості надання адміністративних послуг, забезпечення законності та передбачуваності адміністративних дій підвищує позиції держави у міжнародних рейтингах, а також має велике значення для підвищення рівня довіри громадян та бізнесу до держави.

Передбачено продовження розбудови професійної, доброчесної, політично нейтральної державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, діяльність якої спрямована на захист інтересів громадян. Тому особлива увага звертається на удосконалення змісту професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування. Відтак – питання якісної професійної підготовки публічних службовців набувають особливого значення.

Аналіз свідчить, що освітньо-професійна програма «Публічне адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», що реалізується у «Полтавському університеті економіки і торгівлі» відповідає сучасним вимогам, спрямована на підготовку

висококваліфікованих фахівців з публічного адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях, відповідає Місії та Стратегії розвитку університету на 2023-2027 роки і є зрозумілою для абітурієнтів та студентів університету.

Цілі навчання зорієнтовані на підготовку фахівців з публічного адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування

Об'єктом вивчення в рамках циклів загальної та професійної підготовки є принципи і закономірності функціонування системи публічного управління та адміністрування, як сукупності інститутів державного управління, місцевого самоврядування, громадянського суспільства відповідно до покладених на них функцій і повноважень; відносини, явища, процеси, моделі та механізми, що характеризують прояви публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях. Четверту частину курсів складають вибіркові дисципліни, що свідчить про прагнення авторів програми враховувати індивідуальні потреби студентів.

Задекларовано студентоцентроване та проблемноорієнтоване навчання, індивідуальна освітня траєкторія, використання дистанційних технологій в освітньому процесі – система Moodle (<https://el.puet.edu.ua/>), навчання на основі самостійних досліджень тощо, чому має сприяти національна та міжнародна академічна мобільність.

Перелік компонентів освітньо-професійної програми поділений на цикли загальної (7 кредитів) та професійної (32 кредити) підготовки. Вибіркові дисципліни складають 23 кредити, практична підготовка – 14 кредитів.

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми дає уявлення про взаємозв'язок навчальних дисциплін, а наведені матриці показують відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми та відповідність результатів навчання і компетентностей

Перелік компонентів освітньо-професійної програми ґрунтується на вимогах Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої

освіти ступеня «магістр» галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2020 р. № 1001 та свідчить про прагнення авторів програми і можливості університету враховувати наявні потреби у всебічно підготовлених фахівцях. Проте доцільно було б збільшити кількість кредитів на вивчення дисциплін, пов'язаних з питаннями європейської інтеграції України, наприклад – «Право ЄС».

Проведений аналіз освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування», яка реалізується у «Полтавському університеті економіки і торгівлі», дає підстави зробити висновок, що дана програма відповідає структурним і змістовним вимогам стандарту, затверджена в установленому порядку та може використовуватись в освітньому процесі.

Голова комісії з реорганізації

Регіонального центру надання безоплатної

вторинної правової допомоги у Полтавській області

Ігор КЛИМЕНКО